

Tıbb-ı Nebevi denince birçok insanın aklına ilk olarak “koruyucu hekimlik” geliyor. Ancak Kur’an ve hadislerde koruyucu hekimliğin yanı sıra tedavi ile ilgili konular da bulunuyor. Hatta genel tıp konuları da var.

Şimdi Tıbb-ı Nebevi içinde yer alan tedavi ile ilgili hususlara bir bakalım:

Bilindiği gibi, İslam dininde bir takım ana ilkeler vardır: Aklın, Dinin, Neslin, Malın korunması gibi. Bunlardan birisi de "canın korunması."

Peki! Canı nasıl koruyacağız?

Canın korunması, özetle, hayatın tehlikeye atılmaması anlamına gelmektedir. Sağlığımızın bozulması hayatımızın tehlike altında olması demektir. O zaman öncelikle sağlığımızı korumalıyız. Eğer hastaysak o zaman sağlığımızı tekrar kazanmak için tedbirler almalıyız.

Şimdi! Önümüzde kritik bir soru duruyor. Tüm tedbirlere rağmen hasta olmuşsak, "bunun nasıl tedavi edildiği araştırılıp ve derhal tedaviye mi başlanacak" yoksa "Allah’a tevekkül ederek hastalığın geçmesi mi beklenecek." Kur’an ve hadislere göre, hastalık anında beklemek yok, hemen tedavi gerekli. Neredeyse bütün hadis kitaplarında yer alan aşağıdaki hadisler de bunu gösteriyor:

“Hastalandığımızda tedavi olalım mı? diye kendisine sorulduğunda;

Diğer bir rivayette ise: "Hastalandığımızda onu tevekkül ile karşılamamız ve tedaviyi reddetmemiz gerekmiyor mu?" şeklindeki bir soruya Resulullah (s.a.v.) çok kızmış, mübarek yüzü mosmor olmuş ve şöyle tepki göstermiştir:

“Ey Allah’ın kulları tedavi olun, çünkü Allah yarattığı her hastalık için mutlaka bir şifa veya deva

yaratmıştır. Ancak bir dert müstesna o da ihtiyarlıktır.” (Tirmizi, et-Tıb, B.2; Ebu Davud, et-Tıb, B.1; İbni Mace, et-Tıb, B.1; Ahmed b. Hanbel, et-Tıb, B.1)

Diğer bir hadiste ise şöyle buyrulmaktadır:

“Her derdin bir devası vardır. Binaenaleyh o derdin devası bulunduğu zaman o dert iyi olur.” (Buhari, et-Tıb, B.1; Müslim, es-Selam, had.69, el-Fedail, had. 92; Ebu Davud, et-Tıb, B.1)

Bu ve benzeri hadisler, hastalıklar ve onların tedavilerinin araştırılması yönünde Müslüman doktor ve araştırmacıları teşvik etmiştir. Bu sayede neredeyse bütün hastalıkların tedavisi yönünde önemli ilerlemeler sağlanmıştır. Tıp alanında dev eserler yazılmış, hastaneler ve tıp okulları inşa edilmiştir.

Müslümanların başlattığı bu çalışma sonunda bütün dünyada tıp alanında dev adımlar atılmıştır.

Daha 100 yıl önce hiçbir bulaşıcı hastalığın etkenini yok edecek bir ilaç mevcut değilken bugün virüslü hastalıklar hariç hemen bütün hastalıkların tedavisi yapılıyorsa bunda Müslüman doktor ve araştırmacıların katkısı büyüktür.

Ancak her konuda olduğu gibi tıp konusunda da İslam dünyasında anlaşılmaz bir tavır ortaya çıkmış, bu anlayış ve tavırlar tıp araştırmalarını sekteye uğratmıştır. Düşünsenize! Batıda tıp okullarında yüzyıllarca başucu kitabı haline gelen İbni Sina'nın "Kanun fi't-Tıp" adlı eseri hala Türkçeye çevrilmiş değil.

Peki! Bu aşamaya nasıl gelinmiştir?

Şöyle ki, bazı tasavvuf çevrelerine göre hastalık, Allah'ın imtihanı olarak gelmektedir ve bunlara razı olmadıkça velayet mertebesi tamam olmaz. Bu bakımdan "veli için tedavi caiz değildir."

Resulullah (s.a.v.) 'in hastalık anında doktor çağırıldığını ve tedavi istediğini söyleyen yüzlerce hadis önümüzde dururken, bu insanlar ne yazık ki Müslümanları koyu bir hurafe bataklığına sürüklemişlerdir.

Halbuki bu söz Hz. Peygamber'in mubah kıldığı tedavi hükmüne aykırıdır. Hastalık başımıza gelen diğer her şey gibi kaderdir, Allah'ın takdiridir. Ancak tedavi de Allah'ın bir takdiridir. Zira Allah böyle murad etmiştir. Yani hastalandığında doktor araman ve tedavi olman Allah'ın ve Resulullah'ın emridir. Bunun aksini yaparsan günahkar olursun. İslamın temel maslahatlarından biri olan "canın korunması ilkesi"ni ihlal edersin.

Hz. Ömer'in veba hastalığının yayıldığı bölgeden uzaklaşırken buyurduğu gibi, hastalıktan korunmakta Allah'ın takdiridir, arzusudur.

Hastalık, aynı zamanda, Müslümanlar için mağfiret vesilesidir. Hastalığın, günahların affı ve müminin derecesinin artmasında etkisinin olduğu bizzat Resulullah (s.a.v.) tarafından şöyle ifade edilmiştir:

"Abdullah b. Mesud anlatıyor: Hz. Peygamber'in hastalığında vücudu humma ateşinden şiddetle sarsıldığı sırada huzuruna girmiştım. Ya Resulullah! Hummanın ateşinden çok ızdırap çekiyorsunuz, hummanın iki kat ızdırabı var, ancak sizin için iki kat ecir ve mükafatı var dedim. Evet! diye beni tasdik ederek şöyle buyurdu: "Hangi Müslüman hastalık isabet ederse ağacın hazan vakti yaprakları döküldüğü gibi Allah onun hata ve günahlarını döker." (Buhari, el-Merda, B.13)

Diğer bir rivayette ise şöyle buyrulmaktadır:

"Müslümana fenalık, hastalık, keder, hüzn, eziyet ve iç sıkıntısından tutun da bir diken batmasına kadar uğradığı her musibete karşılık Cenab-ı Hak onun suçlarını ve günahlarını örter." (Müslim, el-Birr, had. 52)

Gazali, insanların başına gelen hastalık ve musibetleri üçe ayırmaktadır:

1. Mûnafigın hastalığı: Allah’a itirazda bulunduğu için ona gelen hastalıklar ceza olur.
2. Müminin hastalığı: Allah’tan geldi diyerek sabrettiğı için onun hastalık günahlarına kefarete olur.
3. Şükür makamında olan müminin hastalığı: Bu da hastalandığında Allah’a hamd ve şükürde bulunduğu için hastalığı Allah katında derecesinin yükselmesine sebep olur.

Not: Bu yazı makale, köşe yazısı vs. gibi akademik bir yazı değildir. Sadece ders notu olarak kullanılmaktadır..